

Tadeusz Dyrda

Pedagogika : informacje o kierunku studiów w WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim

---

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 8, 203-209

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PEDAGOGIKA

Informacje o kierunku studiów w WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim

Pedagogika – kierunek studiów w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości otwarty został na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16.06.1997 roku. Jednostką organizującą kształcenie na kierunku pedagogika jest Wydział Pedagogiczny WSBiP.

Czym ogólnie charakteryzują się studia na pedagogice?

Studia na pedagogice trwają 3 lata (6 semestrów). Kandydaci przyjmowani są bez egzaminów wstępnych. Mogą studiować trybem studiów dziennych lub zaocznych. Plan studiów oparty jest o wymagania programowe dla kierunku pedagogika i pod tym względem ujednolicony w stosunku do innych uczelni. W planie studiów i programach kształcenia z poszczególnych przedmiotów występują treści; kształcenia ogólnego – humanistycznego (filozofia, etyka, logika, socjologia, psychologia i inne); kształcenia podstawowego w dziedzinie pedagogiki i psychologii (historia wychowania, pedagogika ogólna, pedagogika społeczna, teoria wychowania, dydaktyka, psychologia rozwoju człowieka, i inne); kształcenia kierunkowego – metodycznego i praktycznego (prawo rodzinne i opiekuńcze, metodyka pracy opiekuńczej, praktyka – warsztaty metodyczne w zakresie plastyki, teatru i inne). Do ukończenia studiów, napisania pracy dyplomowej i złożenia egzaminu dyplomowego, studenci przygotowują się podczas proseminariów i seminariów, na drugim i trzecim roku studiów. Duże znaczenie nadaje się kształceniu praktycznemu, a praktyki prowadzone są na wszystkich latach studiów. Pod

względem teoretycznym najwyższą rangę nadaje się wykładom monograficznym na trzecim roku. **Ukończenie studiów oznacza uzyskanie wyższego wykształcenia zawodowego – tytuł licencjata w dziedzinie pedagogiki i w zakresie jednej z kilku specjalności.**

Jakie specjalności są proponowane studiującym pedagogikę?

Pedagogika współczesna jest dziedziną wiedzy, która w szerokim zakresie obejmuje idee wychowania, dialogowości, solidarności i gotowości do niesienia pomocy, jako właściwe człowiekowi podstawy stosunków międzyludzkich, a co za tym idzie podstawy funkcji społecznych różnego rodzaju instytucji. W związku z tym pedagogika może być osnową wielu specjalności, które te funkcje będą urzeczywistniały jako działalność zawodową. Aktualnie kandydatom na studia pedagogiczne proponuje się: (a) **pedagogikę opiekuńczą i rewalidacyjną**, (b) **pedagogikę opiekuńczą i administrację oświatową**, (c) **pedagogikę resocjalizacyjną i profilaktykę uzależnień**, (d) **pedagogikę socjalną i leczniczą**, (e) **pedagogikę organizacji i kształcenia zespołów pracowniczych**, (f) **pedagogikę krajoznawstwa i usług turystycznych**. W związku z tym, że istnieje wyraźna potrzeba wspomagania rodziny i działalności w ochronie zdrowia w zakresie opieki nad dzieckiem kalekim i przewlekle chorym, przygotowana jest 7 specjalność (g) **pedagogika opiekuńcza i lecznicza**.

Jakich predyspozycji wymagają studia na kierunku pedagogika?

Studiowanie pedagogiki nie wymaga żadnych szczególnych predyspozycji ani też jakichś specyficznych uzdolnień. Studiowaniu sprzyjają humanistyczne zainteresowania, tj. zamiłowanie do czytania literatury pięknej i czasopism społeczno-kulturalnych. Dobrze jest, jeśli studiujący interesuje się w sposób pogłębiony filmem, muzyką, a zwłaszcza tzw. muzyką młodzieżową, plastyką, w tym od strony twórczego eksperymentowania. Opieka, oddziaływania wychowawcze, profilaktyczne i terapeutyczne, które stanowią istotę umiejętności zawodowych pedagoga, są w związku z takimi zainteresowaniami, łatwiejsze do opanowania i stosowania. Po prostu zainteresowania uzupełniają umiejętności o istotne treści. Dobrze jest też, jeśli studiujący mają motywa-

cję poznawać człowieka w różnych wymiarach egzystencji tak, aby w przyszłości oferowana mu przez nich pomoc i współdziałanie nie były formalnymi działaniami urzędnika, lecz wrażliwego na ludzkie potrzeby pracownika społecznego. Pedagog musi być intelektualnie, emocjonalnie i moralnie otwartym na każdego człowiekiem, fachowo diagnozującym potrzeby i oferującym odpowiednio dobrane sposoby oraz środki społecznego wspomagania.

Jakie przedmioty studiów rozwijają humanistyczne zainteresowania studentów?

W planie studiów, zwłaszcza na I roku, dominuje kształcenie ogólne. Jest, jak już wiadomo, filozofia i logika, etyka, psychologia, socjologia i oczywiście pedagogika. Wynikająca z tego struktura wiedzy ma w istocie znaczenie rozwijające studentów, zwłaszcza w sferze poznawczej. Tak szerokiego zakresu wiedzy nie ma na innych kierunkach. Na pedagogice chodzi jednak o możliwie głębokie rozumienie przez studiujących sensu ludzkiego życia w różnych wymiarach. W związku z tym właśnie ten szeroki program oraz starania, aby studenci osiągnęli możliwie wysoki poziom kultury umysłowej. W tym kierunku idą starania prowadzących zajęcia. I trzeba przyznać, że ten cel udaje się im osiągnąć, ponieważ na I roku zajęcia są prowadzone szczególnie starannie z dużą tolerancją dla studentów, którym trudno przystosować się do warunków uczelni. Takie nastawienie powoduje, że studium nabywają pewności siebie. Także ci, często zestresowani „nauką” w szkole średniej tę pewność siebie i właściwą sobie samoocenę zyskują. Dzięki temu nie uczą się ze strachu przed kolejnym egzaminem, lecz z poczucia podjętej powinności uczenia się. Czyli po prostu z poczucia odpowiedzialności. Dla nauczycieli akademickich jest to bardzo satysfakcjonujące. W nieformalnych opiniach wyrażają tę satysfakcję przywołując przykłady swoich studentów, którzy bardzo się zmienili po I roku, bo nawet w ich mówieniu i ubieraniu się, zmianie gustu, widać korzystny wpływ wiedzy.

Jakie przedmioty studiów bezpośrednio rozwijają umiejętności zawodowe?

Już na I semestrze studenci uczą się „Dramy społecznej”, czyli po prostu otwartości w porozumiewaniu się. W III semestrze rozwijają te umiejętności w ramach zajęć metodyczno-warsztatowych, ucząc się ekspresji słownej, gestu, itp. W tym semestrze ważny praktycznie przedmiot to „Psychologiczne podstawy oddziaływań terapeutycznych”. Od tego semestru zaczynają się też warsztaty specjalistyczne, czyli uczenie się inicjatywności. Chodzi w tym głównie o umiejętności organizowania zajęć w czasie wolnym, bo po prostu, kiedy dzieci – młodzież nudzi się, wtedy „idzie na ulice” (...). Od V semestru trwa kształcenie specjalistyczne, a w jego ramach poznawanie programów danej działalności społeczno-instytucjonalnej, na przykład programów profilaktyki uzależnień. Następnie idzie uczenie się metod oddziaływań oraz wdrażanie się do działań praktycznych. To jest tylko początek, bo tak naprawdę pedagog musi ciągle się uczyć i doskonalić swoje umiejętności. Studia zatem „uczą go jak się uczyć”.

Jaką mają drogę studenci, którzy chcą dalej studiować?

Najpowszechniejszym modelem studiów w „zachodnim świecie” są studia trójstopniowe: zawodowe, magisterskie, doktoranckie. W Polsce ten model zaczyna się też już wyraźniej kształtować. Niczego się nie traci zaczynając studia od 3-letnich zawodowych. Dalej droga kształcenia jest otwarta. Można powiedzieć coraz bardziej otwarta, bo coraz więcej uczelni tak kształtuje strukturę studiów, aby studiujący mogli zrealizować cały trójstopniowy zakres. Jest jeszcze trochę biurokratycznych i prawnych barier oraz nierówności, jeśli chodzi o studia dzienne w uczelniach państwowych i niepaństwowych. Studia zaoczne, wszędzie odpłatne, tym barierom nie podlegają. W gruncie rzeczy można studiować, gdzie się chce. Praktycznie, jak mówią studiujący, najlepiej studiować blisko domu, bo najtaniej, a skoro w kadrze są profesorowie z renomowanych uczelni, to także z uwagi na poziom studiów najlepiej.

Jakie warunki studiów są na kierunku pedagogika?

Studia na pedagogice mają charakter humanistyczny. Oznacza to przynajmniej w zakresie kształcenia ogólnego większą ilość godzin wykładów niż innych form zajęć. Tak jest na I roku studiów. Studiuje się, można powiedzieć w sposób klasyczny – chodzi się na wykłady i ćwiczenia oraz sporo czasu poświęca się na pracę w czytelni. Na II i III roku są specjalistyczne wykłady i sporo ćwiczeń w tym warsztatowych. Mniej jest egzaminów więcej zadań do praktycznego wykonania. Nauczyciele akademiccy, profesorowie, doktorzy, magistry, są wymagający, ale też rozumiejący studentów. Każdy chce swoją postawą potwierdzać sens pedagogiki. Dobra jest baza. Sporo sal zostało wyremontowanych. Warto też chodzić do czytelni, bo księgozbiór jest imponujący. Oczywiście bywa i tak, że książki, które powinno się przeczytać nie ma, ale to taki „odwieczny studencki pech”, że profesorowie kazały czytać właśnie te książki, których „nie można dostać”.

Jak organizowane są zajęcia na kierunku pedagogika?

Organizowanie zajęć na pedagogice polega głównie na rozplanowaniu wykładów ćwiczeń i seminariów. Studiujący trybem dziennym mają zwykle swoje zajęcia codziennie. Zjazdy, czyli cykle zajęć dla studiujących trybem zaocznym, odbywają się praktycznie co dwa tygodnie w soboty i niedziele. W planowaniu zajęć stara się unikać tzw. okienek. Zwłaszcza dotyczy to studentów zaocznych, gdzie potrzeba bardzo efektywnie wykorzystać czas. „Okienka” nie można jednak traktować, jako coś niekorzystnego. Czasami jest ono „zbawieniem”, kiedy zapomniało się przeczytać lub zrobić coś ważnego na zajęcia. Można też po prostu pójść do czytelni. Tam zawsze są kolejne czasopisma do przejrzania, nowe książki (...). Na zajęcia powinno się chodzić, bo inaczej trudno uzyskać zaliczenie, czy złożyć egzamin. Pod względem prawnym sprawy studenckie normuje „Regulamin studiów”. Jest na tablicach ogłoszeń i warto go znać.

Gdzie mają szansę znajdować pracę pedagodzy?

Znajdywanie pracy to rzeczywiście poważny problem. Pracy, nowych stanowisk jest mało, a do tego nie ma już takich prostych relacji, że kierunek wykształcenia przekłada się na rolę zawodową w praktyce. Ta druga kwestia jest niekorzystna dla osób wykształconych w zakresie wąskiej specjalności i mało przedsiębiorczych. A zatem nie dla pedagogów, którym wiedza psychologiczna oraz umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi pozwalają pokonywać barierę braku otwartości i śmiałości. Zapewne między innymi dlatego pedagodzy znajdują pracę w instytucjach oświatowych i wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych, oświatowych i kulturalnych, ochrony zdrowia i opieki paliatywnej, terapeutyczno-leczniczych i resocjalizacyjnych, w sądach i ośrodkach kuratorskich. Są także zatrudniani w administracji państwowej i samorządowej, zwłaszcza w jednostkach wspierających rozwój społeczny i zwalczanie bezrobocia itp., oraz w zakładach pracy, gdzie potrzeba specjalistów – organizatorów kształcenia i doskonalenia zawodowego. Z powodzeniem wielu pedagogów wykonuje zawód dziennikarza. Pedagodzy są właścicielami firm oświatowych i szkół, biur turystycznych, księgarni itp. Tak szerokie funkcjonowanie pedagogów na „rynku pracy” jest możliwe z uwagi na charakter wykształcenia, ale głównie charaktery samych pedagogów, które to wykształcenie aktywnie kreuje.

Czy opłaca się studiować pedagogikę?

Pewno gdyby obliczyć średnią płacę pedagoga i porównać ją do innych grup społeczno-zawodowych, porównanie takie nie wypadłoby najlepiej dla niego. Przypuszczalnie zatem, mając na względzie sprawy finansowe, lepiej studiować na kierunkach, „po których więcej się zarabia”. Jeśli ma się na względzie możliwość podjęcia satysfakcjonującej pracy, to wybór pedagogiki daje dużą szansę na taką pracę. Również wtedy, gdy rozpatruje się opłacalność jako możliwość rozwoju swojej osobowości, studiowanie pedagogiki trzeba uznać za opłacalne. Wielu pedagogów o różnych życiowych doświad-

czeniu uważa, że jeśli chce się zadbać o rozwój swojej osobowości, to nie ma lepszego wyboru niż pedagogika. W sumie, zatem trzeba powiedzieć – pedagogikę opłaca się studiować. Nie można jednak przy tym zapominać o podstawowej sprawie. Każdy kierunek studiów wymaga osobistego wysiłku w dążeniu do zdobywania wiedzy i rozwijania swojej osobowości. Sukces w studiach w pierwszej kolejności zawdzięcza się samemu sobie. I jeszcze jedna ważna sprawa. Pedagogikę opłaca się studiować, bo rzeczywiście „uczy jak się uczyć”. A przecież powszechnie wiadomo, że powodzenie w życiu, sukcesy w pracy wymagają współcześnie ustawicznego kształcenia się i samokształcenia. Pedagogika daje szczególne oparcie dla takiej aktywnej postawy życiowej. Daje po prostu wiele szans.

Dziekan Wydziału Pedagogicznego
WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim
doc. dr Tadeusz Dyrda

PS Miał być to tekst pełen zestawień statystycznych, wykresów, wniosków, bo takie bywają zwykle informacje, czyli analizy spraw, działań, instytucji. Kolejne spotkanie ze studentami I roku zmieniło poprzedni zamiar. Przyniosło pomysł zastanowienia się nad pytaniami studentów i odpowiedziami na nie. Te pytania są przecież szczególnie ważne, bo stawiane na początku akademickiej drogi. W związku z tym warto odnotować dawane na nie odpowiedzi. Być może stawiający pytania zechcą do nich powrócić, a w takiej sytuacji te odpowiedzi może zainspirują ich do pogłębiania refleksji o swoich planach życiowych. Mieć takie plany to ważna rzecz i warto by studenci je mieli.